

יום חמישי, כ"ז באדר א' תשע"ד, 27 במרץ 2014

המגזין

המגזין

תו השעה

הפסנתרנית ד"ר אורית וולף והזמר יניב ד'אור משלבים כישרון ומנפצים כמה סטיגמות על מוזיקה קלאסית

אייל לוי, עמ' 2

תצלום: מיליטריה קאמא

מוזיקה לא ממוסדת
אורית וולף, ירדן ד'אור
וצברי הולקה

קונצ'רטו לפילוסופיה

היא ניגנה מול מלכת אנגליה ומלך ספרד, אבל בסדרת הקונצרטים שלה, שכל הכרטיסים אליה כבר נמכרו, היא דווקא משתחררת מהחוקים המקובלים • הפסנתרנית אורית וולף מדברת עם הקהל על טעויות ואלתורים, לא חוששת לצעוד יחפה מול הצופים ומזמינה לבמה אורחים לא שגרתיים

אייל לוי וצילום: אריק סולמן

רת ילדים שזכו בתחרויות מדהימות היום אף אחד לא שומע עליהם, או שהם מאוש פנים בבתי חולים לחולי נפש. לא הייתי בת להורים מוזיקאים או למשפחה רוחפת. היו לי חיים רגילים עם חברות אחר הצהריים. היום יש לי שני ילדים קטנים שאני אפילו לא מכירה וונת לנגינה. זה מקצוע שאם אתה רוחץ אליו אתה רק מקלקל. זה תחום אכזרי – אין בו איוון בין כמות העבודה לעומת מה שאתה מקבל. זו צריכה להיות בחירה מתוך תשוקה."

לא מיסטר פרפקט

ר"ר וולף היא לא קלסיקאית במובן הישן של המילה, ואולי גם מכאן מגיעה הפופולריות שלה. היא מנגנת ולפתע עוצרת להסכרים. היא מזמינה אורחים להיות איתה על הבמה –

גנה רסיטל באולם ימק"א בירושלים, שהועבר כשידור חי בתוכנית הרדיו "אתגתא". ואו, כאמצע הגנינה, היה לה בליק'אאוט ומעצור משתק. שקט השתרר באולם. "אלף איש באולם, ועוד עשרות אלפי מאזינים כרדיו, ואני הפסקתי לנגן", היא משחזרת, "טעיתי כשידור חי. אבל או הבנתי שכל החיים לימדו אותי איך לא לטעות, ואף אחד לא לימד אותי מה לעשות אחרי שטועים. זו הייתה שראומה מטורפת, אבל גם נקודת מפנה בחשיבה שלי. על הבמה הכול יכול לקרות – אין ביטוח. אחד שוכח תווים, ואדם אחר שוכח טקסט. הבנתי שאני צריכה ללמוד לאלתר. מתוך אהבה לאלתור במוזיקה הקרשתי לנגן גם את עבודת הרוקטורט שלי".

אז היית ילדת פלא?
"אני לא אהבתי את המושג הזה. אני זוכה

"אני אגלה לך סוד", אמרה וולף כשהייתי שכנו בשורה האחרונה באולם. כרקע נערכה החזרה האחרונה. "החלטנו היום שאנחנו ער לים יחפים לבמה. המוזיקה שאני מגישה אינה מעוגנת, סטייל שופן בבתי האצולה של פריז. אנחנו מביאים את הארמה לבמה. הקהל פה מאוד מאתגר, אנשים שלא מוותרים, ואתה חייב להתחרש. אני לא יכולה לעשות תוכנית שכבר עשיתי בעבר או לשחזר אותה. זה מסוגע. אתה יודע מה זה להכין תשע תוכניות בכל שנה זו עבודה בלתי נתפסת".

וולף עברה קריירה עשירה עי שהגיעה לסגירת קופות במוזיאון. היא למדה בבוסטון ובאקדמיה המלכותית לאמנויות בלונדון, וניגנה מול מלכת אנגליה ומלך ספרד. אבל דווקא אירוע אחר, אי שם בילדותה, שינה אצלה את הגישה לענף. בגיל 12 היא כבר ני

כתבות כאלה הן לפעמים סיוע למכירת כרטיסים, ענייני יחסי ציבור. אך בטקרה שלפנינו אין צורך – מדובר ב"סולד אאוט", 520 מנויים. יום חמישי, 11 בברי קר, מוזיאון תל אביב. סדרת המ"פעים של ר"ר אר רית וולף, פסנתרנית והלחינה. אנשים באים מנהריה, ויש גם כאלה שלוקחים מטוס מאילת. עורכי רין מגיעים באמצע יום עבודה מבית המשפט המ' מוד גרוארם לוקחים חופש.

ירושלים לאופרה של ברלין. שאלתי אותו אם הקול הנבון עובר בגנים הוא צחק. "זה כבר" אה בא מהקונסרט של אמא. אבי ד"ר היה שר גבוה וכשהוא היה קונה ספר בבית כנסת וער לה לתורה היה יוצא הקול הצלול עם המיקרופון סונים הלוכיים. הייתי נשפך, איזה יופי".

דהפי אותך בבית?

"ההורים ראנו שאלמד מוזיקה, הם אמרו שמוזיקה זה טוב לגשמה. הייתי במקהלות, בפסטיבל שירי ילדים, אבל הם לא רחמו אותי לפרונט. אני הפכתי את זה למקצוע. גילתי תי את המוזיקה הקלאסית כשנכנסתי לתיכון. נפתח בפניי עולם ארוך. ילד כן 16 שבא מחר לון וגר על פריד אליאטרש, ופתאום שומע את קלאודיו מונטוורדי".

לא בא לך לפעמים לעשות משהו פופולרי, קליט?

"אני חתום עם 'אן'אם'ס' על חמישה אלבום מים, וכרגע שמת את זה בצד. אני אדם אינטימי, שפועל על פי אינסטינקטים. ברנע שאני שומע משהו שאני אוהב אני אעשה אותו, כמו ילד קטן. תסתכל על אורית - היא רוגמה למוזיקאית בינלאומית שעוברת בכל הער למ. אם פעם היו פסנתרנים וכנרים, היום יש יותר ויותר זמרים ישראלים מצליחים. המור זיקה הקלאסית עוברת שינוי בשביל להצטרף אותה, כי הקהל המבוגר מתחיל לפרוש".

להשאיר חותם

במהלך שיחתנו התייעץ ד"ר אור עם וולף לגבי אחד הקטעים במופע. היא נתנה לו חופש בחירה והסבירה שככה זה אצלה - יש שיתוף פעולה. היא אישה ממוקדת מאוד, ומעבירה הרצאות בפני חברות גדולות על חר שנות ומנהיגות.

וולף: "להיות בקונצרט שעתיים זה יכול להיות משעמם. כשאני מרצה אני אומרת 'תפתחו פלאפונים. תאכלו, תסמסו. אם לא אצליח לרתק אתכם, זו בעיה שלי'"

"אני עושה את זה דרך המוזיקה, ומראה איך הנגינה היא כלי ליציאה מפרדיגמות", היא מספרת. "אני עולה לבמה ואומרת לקהל 'תנו לי שם של שיר שאתם אוהבים, ואני מאלתרת אותו בשלושה סגנונות שונים - 'ביטלס', בארוק וג'אז. אתה הופך את הטקסט למשהו שלך. זה מתחבר מאוד לתרשנות ולמנהיגות כשאחיה מנהל חברה ורוצה להשאיר חותם משלך".

וולף נשואה לרוג'ר הרץ, עיתונאי נורבגי שהכירה בארץ. הוא מגיע לכל קונצרט ויר שב בשורה שש באמצע. "הוא גבר פמיניסטי מאוד", היא מרדחת, "כנורבגיה האישה שות ערד לגבר, ותהבדלים בין המגדרים נעלמים. הסיוע הרב שהוא מעניק לי עם הילדים מאפ שר לי לנהל סדר יום עמוס שמתחיל כשש בבוקר ומסתיים לעתים בשעות מאוחרות. החלום שלי הוא שיהיה לי יותר זמן, ואוכל להוציא עוד דיסקים, לכתוב יותר מוזיקה ולהגיע ליותר אנשים בארץ וגם בחו"ל".

באתר שיתופיעה מול בתי מלובי, יש משהו מביש מהח

"זה לא כזה מרגש. ממילא אף אחד שם לא מבין במוזיקה".

"תפתחו פלאפונים. תאכלו, תסמסו. אם אני לא אצליח לרתק אתכם, זו בעיה שלי". אולי התחושה שלי אפילו הפוכה - אם הוא מסמס אני שמחה. אולי הוא כותב בפייסבוק שהוא נהנה. זו הדרך שלי להגיע להמונים".

לא מתסכל אותך שהיום הנושך חולך לכיוון מוזיקת הבלבז?

"אני לא חושבת שהיא כלום. יש מוזיקה גרועה ויש טובה, וגם לנו אסור לפחד מטכנו ומסגנונות חדשים".

על הבמה ערכו חזרה אנסמבל "נאיה" ויניב ד"ר אור, אחיו של רוד ד"ר אור וזמר עמוק ומצליח כפני עצמו. "כששמעתי את יניב בפעם הראשונה אמרתי 'את זה אני מביאה לסדרה שלי', מצינית וולף. ד"ר אור שר מוזיקה קל אסית על כל גוניה. הוא נמצא כבר שנים על הקו לונדוני-ישראלי, וקופץ מהופעה בתיאטרון

מט אחר. כשנות העשרים של חיי כבר הר גשתי שהתשוקה היא לא רק לעלות לבמה, לקבל מחיאות כפיים, לחזור אחר כך למ' לון ולמחרת לעלות על טמוס בדרך לתחנה הבאה רציתי לתקשר עם הקהל, לספר מה קורה מאחורי הקלעים".

זה התחיל לפני שמונה שנים בגלריה ביפו העתיקה, מול שלושים איש. מאז כל שנה המספרים מכפילים את עצמם. היום כרטיסים נמכרים חצי שנה מראש, ובקרב תעלה סדרת מופעי ערב לאור דרישת הקהל. "המוזיקה הקלאסית לא מפחידה בגלל התכנים שלה אלא בגלל איך שאנחנו מגישים אותה, לע' תים בצורה מאוד אולד-פאשניט", היא מסורה. "להיות בקונצרט שעתיים יכול להיות קצת משעמם, במה למישהו שרוצה כל הזמן לה' יות צמוד לסלולרי. כשאני מרצה אני אומרת

פעם פילוסוף, פעם שחקן. יום אחר היא אכלה אצל אייל שני במסעדה, נהנתה, השאירה לו פתק והוא חזר אליה בקונצרט משותף. "היא חולה בטוהבן ומבין היטב מה זו מוזיקה קלאסית", היא מציינת, "עם ליאור אש כנר דימיתי במופע על מה קורה כשאנחנו שומעים. כשאחיה מרבר עם הקהל על טעויות, אתה יותר מתקרב אליו. אתה כבר לא 'מיסטר פרסקט'".

מה שרשך מוזיקאי בלרביץ
יש משהו מאוד מיוזפי בלהות אמן קל-אסי. יש שמונה שעות עבודה ביום, ואתה אמור לא להסתכל על הקהל. יש המון חוקים נוקשים שלפיהם צריך להתנהג בקונצרט. לי בא לבעוט בזה קצת, ולא מסקום רצ. אם אנתנו רוצים קהל חריש ובעיר, שירחש את העוצמה של המוזיקה הזו, צריך לתת מור-